Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1856.

Erste Abtheilung.

VI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. Februar 1856.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

dla

OKRĘGU ADMINISTRACYJNEGO KRAKOWSKIEGO.

Rok 1856.

Oddział piérwszy.

Zeszyt VI.

Wydany i rozesłany dnia 21 Lutego 1856.

25.

Verordnung der Ministerien des Innern und der Justiz vom 2. Februar 1856,

wirksam für das Königreich Ungarn, die serbische Wojwodschaft und das Temeser Banat,

die Einführung einer Instruction über die innere Einrichtung und die Geschäftsordnung der Urbarialgerichte betreffend.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, V. Stück, Nr. 20, ausgegeben am 9. Februar 1856.

26.

Kaiserliche Verordnung vom 7. Februar 1856,

(Reichs-Gesetzblatt, VI. Stück, Nr. 21, ausgegeben am 13. Februar 1856),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches,

womit angeordnet wird, daß die Darleihen, welche nach der Kundmachung der gegenwärtigen Verordnung in klingender Münze gegeben werden, von dem Schuldner, wenn sich der Gläubiger die Verzinsung und Zurückzahlung in der gegebenen bestimmten Münzsorte oder doch in klingender Münze bedingt, auf die bedungene Weise zu verzinsen und zurückzubezahlen seien, daß es aber in Ansehung der Zahlungen jeder anderen Art bei den Bestimmungen des Patentes vom 2. Juni 1848, Nr. 1157 der Justiz-Gesetz-Sammlung, zu verbleiben habe.

Um die, mit dem Patente vom 2. Juni 1848 ausgesprochene Verbindlichkeit zur Annahme der Noten der privilegirten österreichischen Nationalbank bei allen Zahlungen, einer Beschränkung, so weit es die gegenwärtigen Umstände zulassen, zu unterziehen, finde Ich, nach Vernehmung Meiner Minister und Anhörung Meines Reichsrathes, anzuordnen, daß die Darleihen, welche nach der Kundmachung der gegenwärtigen Verordnung in klingender Münze gegeben werden, von dem Schuldner, wenn sich der Gläubiger die Verzinsung und Zurückzahlung in der gegebenen bestimmten Münzsorte oder doch in klingender Münze bedingt, auf die bedungene Weise zu verzinsen und zurückzubezahlen sind, ohne daß der Schuldner die bemerkte Verbindlichkeit des Gläubigers zur Annahme der Banknoten für sich geltend machen kann; wogegen es in Ansehung der Zahlungen jeder anderen Art, bis zur gänzlicher Aufhebung des Zwangscurses, bei den Bestimmungen des Patentes vom 2. Juni 1848 zu verbleiben hat.

Wien, den 7. Februar 1856.

Franz Joseph m. p.

Graf **Buol-Schauenstein** m. p. Freiherr von **Krauß** m. p. Freiherr von **Bruck** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

25.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 2 Lutego 1856,

obowiązujące w Królestwie Węgierskiém, w Województwie Serbskiém i Banacie Temeskim,

dotyczące zaprowadzenia instrukcyi o wewnętrzném urządzeniu i toku czynności sądów urbaryalnych.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część V, Nr. 20, wydaną dnia 9 Lutego 1856.

26.

Cesarskie Rozporządzenie z dnia 7 Lutego 1856,

(Dziennik Praw Państwa, część VI, Nr. 21, wydana dnia 13 Lutego 1856),

mające moc obowiązującą dla wszystkich krajów koronnych z wyjątkiem Lombardzko-Weneckiego Królestwa,

mocą którego ustanawia się, iżby pożyczki, dane po obwieszczeniu niniejszego rozporządzenia w monecie brzęczącéj, spłacone były przez dłużnika tak w odsetkach jak kapitale, jeżli wierzyciel odsetki i spłatę w wyszczególnionym pewnym rodzaju monety albo zaś w brzęczącéj monecie za warunek położył, w sposób obwarowany, przyczém jednak pod względem spłat każdego innego rodzaju pozostać mają w mocy postanowienia Patentu z dnia 2 Czerwca 1848, Nr. 1157 Zbioru ustaw sądowych.

Dla ograniczenia, o ile na to obecne okoliczności pozwalają, wyrzeczonego Patentem z 2 Czerwca 1848 obowiązku przyjmowania not uprzywilejowanego Narodowego Banku Austryackiego przy wszystkich spłatach, rozporządzam po wysłuchaniu Moich Ministrów i zasiągnieniu zdania Mojéj Rady Państwa, iżby pożyczki, dane po obwieszczeniu niniejszego rozporządzenia w monecie brzęczącéj, spłacone były przez dłużnika tak w odsetkach jak kapitale, jeżli wierzyciel odsetki i spłatę w wyszczególnionym pewnym rodzaju monety albo zaś w brzęczącéj monecie za warunek położył, w sposób obwarowany, tak, iż dłużnik z wzmiankowanego obowiązku wierzyciela przyjęcia banknotów korzystać nie może; co do spłat zaś każdego innego rodzaju, pozostać ma aż do zupełnego zniesienia kursu przymusowego przy postanowieniach Patentu z dnia 2 Czerwca 1848.

Wiédeń dnia 7 Lutego 1856.

Franciszek Józef m. p.

Hrabia **Buol-Schauenstein** m. p. Baron **Krauss** m. p. Baron **Bruck** m. p.

Z rozkazu Najwyższego:

Ransonnet m. p.

27.
Erlaß des Ministeriums für Cultus und Unterricht vom 8. Februar 1856,

(Reichs-Gesetzblatt, VI. Stück, Nr. 22, ausgegeben am 13. Februar 1856),

an die rechts- und staatswissenschaftlichen Facultaten zu Wien, Prag, Pesth, Krakau, Lemberg, Gratz und Innsbruck, und an alle Commissionen der theoretischen Staatsprüfungen,

über die Anwendung der Bestimmungen des Erlasses vom 2. October 1855, Nr. 172, auf solche Studirende, welche in einem Sommersemester in die rechts- und staatswissenschaftlichen Studien eingetreten sind, oder in Zukunft einzutreten beabsichtigen.

Ueber die von mehreren akademischen Behörden angeregten Zweifel hinsichtlich der Behandlung derjenigen ordentlichen Studirenden der rechts- und staatswissenschaftlichen Facultät, welche ihre Universitätsstudien mit einem Sommersemester begonnen haben, und über die Frage, ob und mit welchen Folgen es fernerhin zulässig sei, daß Studirende als ordentliche Rechtshörer in einem Sommersemester neu aufgenommen werden, wird mit Beziehung auf den hierortigen Erlaß vom 2. October 1855, Nr. 172 des Reichs-Gesetz-Blattes *), Folgendes angeordnet:

1. Es ist denjenigen Abiturienten des Gymnasiums, welche nach bestandener Maturitätsprüfung sich den rechts- und staatswissenschaftlichen Studien widmen wollen, nicht untersagt, auch fernerhin ihre Universitätsstudien mit dem Sommersemester zu beginnen.

Sie werden jedoch im Allgemeinen in Beziehung auf ihre rechts- und staatswissenschaftlichen Studien, und insbesondere rücksichtlich der Zeit der von ihnen abzulegenden Staatsprüfungen so zu behandeln seyn, als ob sie in die rechts- und staatswissenschaftlichen Studien erst mit dem nächst darauf folgenden Wintersemester eingetreten wären, und demnach diese Studien nicht eher als binnen vier Jahren, von diesem Zeitpuncte an gerechnet, vollenden können. Es steht ihnen frei, sich für das genannte Sommersemester in die philosophische oder in die rechts- und staatswissenschaftliche Facultät immatriculiren zu lassen, und an der ersteren beliebige Collegien, an der letzteren aber Collegien über Geschichte und Institutionen des römischen Rechtes, sowie über Rechtsgeschichte, falls etwa solche in dem Sommersemester für neu Eintretende gehalten werden, zu frequentiren.

Bezüglich der Zeit und Anordnung ihrer weiteren Studienlaufbahn haben die in diesem Semester gehörten Collegien die Wirkung, daß:

a) ihnen die dießfälligen Collegienstunden in ihren folgenden acht Semestern bei Berechnung der gesetzlichen Stundenzahl von zwanzig und respective zwölf Stunden in der Woche zu Guten gerechnet werden, und

b) daß die von ihnen während dieser Zeit etwa gehörten Collegien über praktische Philosophie, über Geschichte, über Institutionen oder Rechtsgeschichte, als die dießfälligen in dem neuen Studienplane vorgezeichneten Obligatcollegien gelten können.

*) Landes-Regierungsblatt vom Jahre 1855, erste Abtheilung, XXXVI. Stück, Nr. 185, Seite 385.

27.
Rozrządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 8 Lutego 1856.

(Dziennik Praw Państwa, część VI, Nr. 22, wydana dnia 13 Lutego 1856),

dane fakultetom prawniczo- i polityczno-naukowym w Wiédniu, Pradze, Peszcie, Krakowie, Lwowie, Gracu i Insbruku i wszystkim komisyom teoretycznych examinów rządowych,

względem zastósowania postanowień Rozrządzenia z 2 Października 1855, Nr 172, do takich uczniów, którzy w kursie letnim wstąpili do nauk prawniczych i politycznych, lub na przyszłość wstąpić zamierzają.

Na wzniecone przez kilka władz akademickich wątpliwości względem obchodzenia się z tymi zwyczajnymi uczniami fakultetu prawniczo- i polityczno-naukowego, którzy swe nauki uniwersyteckie w letnim rozpoczęli kursie, i na zapytanie, czy i z jakim skutkiem nadal stać się może, iżby uczniowie jako zwyczajni słuchacze praw w kursie letnim nowo przyjmowani byli, rozporządza się odnośnie do tutejszego rozrządzenia z dnia 2 Października 1855, Nr. 172 Dziennika Praw Państwa *), co następuje:

1. Abituryentom gimnazyalnym, którzy po odbytym examinie dojrzałości chcą się poświęcić studyom prawniczo- i polityczno-naukowym, nie jest zakazaném, rozpoczynać i nadal kursem letnim swoje uniwersyteckie nauki.

Postąpiono wszakże z nimi będzie w ogólności względem ich studyów prawniczo- i polityczno-naukowych, a w szczególności względem czasu examinów rządowych, przez nich składać się mających, tak, jak gdyby do studyów prawniczo- i polityczno-naukowych wstąpili byli dopiéro w następującym zaraz kursie zimowym, zaczém nauki te nie prędzéj, jak w cztérech latach, począwszy od téjże chwili, ukończyć mogą. Pozostawia im się wolność imatrykulowania się na rzeczony kurs letni do fakultetu filozoficznego lub jurydyczno- i polityczno-naukowego i uczęszczania w pierwszym do dowolnych kolegiów, w ostatnim zaś na kolegia historyi i instytucyj prawa rzymskiego, jako też historyi prawa, jeźli takowe w kursie letnim otwarte będą dla nowoprzybyłych.

Względem czasu i urządzenia ich dalszego zawodu naukowego, odsłuchane w tymże kursie kolegia tę mają działalność, iż:

a) pomienione godziny kolegialne policzone będą na ich korzyść przy obliczeniu przepisanéj prawem liczby godzin dwudziestu, a względnie dwunastu godzin w tygodniu, i

b) że kolegia, jakie w tymże czasie odsłuchać mogli w przedmiocie filozofii praktycznéj, historyi, instytucyj albo historyi prawa, uważane być mogą za odpowiednie, nowym planem nauk przepisane kolegia obowiązkowe.

*) Dziennik Rządu Krajowego z roku 1855, oddział pierwszy, zeszyt XXXVI, Nr. 185, strona 385.

2. Diejenigen Rechtshörer, welche in dem Sommersemester 1854–55 ihre Universitätsstudien begonnen haben, sind jedenfalls gehalten, ihre ferneren Studien nach dem neuen Studienplane einzurichten und die Staatsprüfungen oder Rigorosen nach dem neuen Systeme abzulegen.

Das Sommersemester 1854–55 ist ihnen, wenn sie dasselbe den bisherigen Studienanordnungen gemäß zurückgelegt haben, in ihr gesetzliches Quadriennium einzurechnen.

In welcher Art und Weise aber sie in den folgenden Semestern die Inscription in die obligaten Collegien einzurichten, und zu welchem Zeitpuncte sie unter der in dem Absatze 5 des hierortigen Erlasses vom 2. October 1855, Nr. 172, enthaltenen Sanction ihre erste (rechtshistorische) Staatsprüfung abzulegen haben werden, darüber haben sie sich unbedingt den Weisungen zu fügen, welche ihnen dießfalls von dem betreffenden Decan des rechts- und staatswissenschaftlichen Professorencollegiums mit Rücksicht auf die von ihnen bisher gehörten Collegien werden ertheilt werden.

3. Denjenigen Rechtshörern, welche mit dem Wintersemester 1855–56 in das vierte Semester ihrer Universitätsstudien eingetreten sind, wird hiemit freigestellt, sich den theoretischen Staatsprüfungen entweder nach dem durch das Gesetz vom 30. Juli 1850, Nr. 327, und durch die dazu publicirten nachträglichen Verordnungen bestimmten, oder nach dem neuen auf den hierortigen Erlaß vom 2. October 1855, Nr. 172, basirten Staatsprüfungssysteme abzulegen. In dem einen wie in dem anderen Falle sind sie aber verpflichtet, sich längstens während ihres fünften Semesters oder während der ordentlichen Inscriptionsfrist des Wintersemesters 1856–57 der rechtshistorischen Staatsprüfung des neuen, oder einer der Staatsprüfungen des Staatsprüfungssystemes vom Jahre 1850 zu unterziehen, widrigens ihnen das Wintersemester 1856–57 in keinem Falle in ihr Quadriennium eingerechnet würde, und bei längerer Verzögerung ihnen auch die weiteren Semester, in welchen sie vor Ablegung der Prüfung noch inscribirt sein mögen, für die Einrechnung in das gesetzliche Quadriennium verloren gehen würden.

Übrigens haben sie sich gegenwärtig zu halten, daß sie, falls sie seiner Zeit den rechts- und staatswissenschaftlichen Doctorsgrad erlangen wollen, die strengen Prüfungen nach den Bestimmungen des Erlasses vom 2. October 1855 abzulegen haben werden, und es wird ihnen für diesen Fall angelegentlich empfohlen, in den neuen Studienplan einzulenken, und sich am Schlusse ihres fünften, oder mit Beginn ihres sechsten Semesters der rechtshistorischen Staatsprüfung zu unterziehen.

4. Studirende, welche mit dem Wintersemester 1855–56 in das sechste Semester ihrer Universitätsstudien eingetreten sind, haben jedenfalls die theoretischen Staatsprüfungen nach dem älteren Staatsprüfungssysteme abzulegen.

5. Indem es offenbar zweckmäßig und auch in der neuen Studienregulirung anerkannt und durchgeführt erscheint, daß die Candidaten der theoretischen Staatsprüfungen, bevor sie sich denselben unterziehen, die Vorträge über die Gegenstände der betreffenden Prüfung gehört haben, so sind diejenigen Studirenden, welche sich nach den oben sub 3 und 4 gegebenen Bestimmungen für die Staatsprüfungen des älteren Staatsprüfungssystemes vorbereiten, nicht zu verhalten, bei der Wahl der Vorlesungen dem neuen Lehrplane in einem Maße, welcher obigem Zwecke Eintrag thun würde, zu accomodiren.

Thun m. p.

2. Słuchacze prawa, którzy swe nauki uniwersyteckie rozpoczęli w półroczu letniém 1854—55, obowiązani są, urządzić swe dalsze nauki wedle nowego planu nauk, i składać examina rządowe albo rygoroza według nowego systemu.

Półrocze letnie 1854—55, jeźli takowe zgodnie z dotychczasowemi rozporządzeniami o naukach odbyli, policzone im będzie do przepisanego prawem cztérolecia.

W jaki zaś sposób urządzić mają w następujących półroczach wpisy na kolegia obowiązkowe, i w jakim czasie złożyć będą mieli swój piérwszy (prawniczo-historyczny) examin rządowy pod zawartą w ustępie 5 tutejszego rozrządzenia z dnia 2 Października 1855, N. 172, sankcyą, poddadzą się w tym względzie bezwarunkowo zleceniom, które im w takim razie od przyzwoitego dziekana prawniczo- i polityczno-naukowego kolegium profesorów ze względem na odsłuchane dotąd przez nich kolegia udzielonemi będą.

3. Słuchaczom prawa, którzy z półroczem zimowém 1855—56 wstąpili w *czwarte* półrocze swych nauk uniwersyteckich, zostawia się niniejszém wolność składania teoretycznych examinów rządowych według przepisów prawa z dnia 30 Czerwca 1850, N. 327, i obwieszczonych do nich postanowień dodatkowych, lub na podstawie nowego na tutejszém rozrządzeniu z d. 2 Października 1855, N. 172, polegającego systematu examinów rządowych. W piérwszym atoli jak i w drugim razie, obowiązani oni będą poddać się najdaléj podczas ich piątego półrocza albo podczas zwyczajnego terminu wpisu półrocza zimowego 1856—57 prawniczo-historycznemu examinowi rządowemu wedle nowego albo jednemu z examinów rządowych wedle systemu examinów rządowych z r. 1850, w przeciwnym bowiem razie nie policzy się im do cztérolecia półrocze zimowe 1856—57, a przy dłuższéj odwłoce utraciliby w policzeniu przepisanego prawem cztérolecia także dalsze półrocza, na któreby jeszcze przed złożeniem examinu zapisani byli.

Zresztą mają oni mieć na uwadze, iż jeźli w swym czasie uzyskać chcą prawniczo- i polityczno-naukowy stopień doktora, ścisłe examina według postanowień rozrządzenia z 2go Października 1855 zdawać będą mieli, i zaleca się im w takim razie usilnie, kierowanie się wedle nowego planu nauk i poddanie examinowi rządowemu prawniczo-historycznemu z końcem piątego lub początkiem szóstego półrocza.

4. Uczniowie, którzy w zimowém półroczu 1855—56 w szóste swych nauk uniwersyteckich wstąpili półrocze, zdawać mają bez wyjątku teoretyczne examina rządowe wedle dawniejszego examinów rządowych systemu.

5. Gdy się okazuje rzeczą oczywiście stósowną, tudzież uznaną i przeprowadzoną w nowém nauk urządzeniu, iżby kandydaci teoretycznych examinów rządowych, zanim się takowym poddadzą, słuchali wykładu przedmiotów względnego examinu, przeto uczniowie, którzy się przygotowują wedle podanych wyżéj pod 3 i 4 postanowień do examinów rządowych dawniejszego systemu examinów rządowych, nie są obowiązani zastósować się przy wyborze odczytów do nowego planu nauk w takiéj mierze, któraby powyższemu celowi ujmę czynić mogła.

Thun m. p.